

REDOVISNINGSRÅDET

UTTALANDE FRÅN REDOVISNINGSRÅDETS AKUTGRUPP MARS 2005

URA 45 PENSIONSPLANER SOM OMFATTAR FLERA ARBETSGIVARE

FRÅGESTÄLLNING

Hösten 2004 har Alecta lämnat information som skulle göra det möjligt att redovisa ITP-pensioner finansierade genom försäkring i Alecta som förmånsbestämda i enlighet med punkt 29 i IAS 19, Ersättningar till anställda¹⁾.

FAR har ifrågasatt om den information som Alecta lämnat är beräknad på ett sätt som är förenligt med IAS 19. FAR har därför bitt Akutgruppen ange hur ITP-pensioner finansierade genom försäkring i Alecta skall redovisas.

Den frågeställning som detta uttalande behandlar är vilka förutsättningar som skall vara uppfyllda för att företag som omfattas av pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare skall redovisa dessa som förmånsbestämda i enlighet med punkt 29 i IAS 19.

BEDÖMNING

Företag som omfattas av en pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare och som klassificerats som förmånsbestämd skall redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader på samma sätt som för vilken annan förmånsbestämd plan som helst.

En redovisning av företagets proportionella andel av förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader förutsätter att dessa fastställts för planen som helhet. En beräkning av den proportionella andelen förutsätter också att det finns en konsekvent och tillförlitlig metod för att fördela förpliktelser etc. på dess deltagare. För detta krävs att planen innehåller regler för hur överskott och underskott i planen påverkar företagets avgifter i framtiden.

När det inte föreligger tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med ovanstående skall företag redovisa pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare som avgiftsbestämda.

Den information som Alecta meddelat medlemsföretag 2004 är inte utformad enligt ovan. Företag som finansierat sina förpliktelser som ITP-pensioner i Alecta skall därför redovisa dessa som avgiftsbestämda enligt punkt 30 i IAS 19.

För att förpliktelserna och förvaltningstillgångarna skall kunna redovisas som förmånsbestämda 2005 eller senare krävs att de förutsättningar som anges ovan är uppfyllda.

1) Uttalandet hänvisar till IAS 19. Uttalandet är även tillämpligt för företag som tillämpar RR 29. De hänvisningar som görs till IAS 19 gäller också för RR 29 med undantag för hänvisningen till punkt 120 i IAS 19 vilken motsvaras av punkt 125 i RR 29.

UPPLYSNINGAR

Företag som ingår i pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare och redovisar dessa som förmånsbestämda skall lämna de upplysningar som framgår av punkt 120 i IAS 19.

När en pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare redovisas som avgiftsbestämd skall företaget lämna de upplysningar som framgår av punkt 30 b och c samt 46 i IAS 19.

ÖVERVÄGANDEN

ITP-pensioner som finansieras genom försäkring i Alecta, är exempel på en pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Detta framgår av ett uttalande från Akutgruppen, URA 42, Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta.

Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare skall redovisas antingen som förmånsbestämda, se punkt 29 i IAS 19, eller som avgiftsbestämda, se punkt 30 i IAS 19. Även om planerna är förmånsbestämda skall de redovisas som avgiftsbestämda när det inte föreligger information som gör det möjligt för företag att fastställa sin andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader på ett tillförlitligt sätt. Av punkt 32 i IAS 19 framgår att detta är fallet om

- a) företaget inte har tillgång till information om planen som uppfyller kraven i denna rekommendation eller
- b) planen utsätter de deltagande företagen för aktuariella risker som är förbundna med nuvarande och tidigare anställda vid andra företag, som gör att det inte finns någon konsekvent och tillförlitlig grund för fördelningen av förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader på de enskilda företag som deltar i planen.

För att punkt 29 i IAS 19 skall kunna tillämpas förutsätts att förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader kan fördelas proportionellt på de företag som omfattas av planen på ett konsekvent och tillförlitligt sätt. Den bedömning som Akutgruppen gjort utgår ifrån att detta förutsätter att förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader är beräknade utifrån antaganden som gäller för planen i dess helhet och inte från antaganden som är specifika för respektive företag. Antaganden om löneökningar, diskonteringsränta, och personalomsättning skall alltså vara gemensamma för samtliga anställda som omfattas av planen. I de beräkningar som Alecta utfört för enskilda medlemsföretag ingår emellertid som förutsättningar antaganden om löneökningar etcetera vilka fastställts av respektive företag.

En konsekvent och tillförlitlig fördelning av förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader förutsätter vidare att det finns regler som anger på vilket sätt ett överskott skall fördelas respektive hur ett underskott skall täckas. Av det remissvar som Alecta avgivit på ett utkast till uttalande från IFRIC, D6, Multi-Employer Plans, framgår emellertid att det enligt Alecta inte finns några sådana regler. Alecta skriver sålunda:

There is no consistent and reliable basis to allocate assets or liabilities to the participating entities within the ITP insurance. The reason for this is that it is not possible to determine from the terms of the plan to which extent a surplus or a deficit will affect future contributions.

En redovisning som förmånsbestämd plan för ITP-pensioner försäkrade i Alecta enligt den information som Alecta lämnat för 2004 är således inte förenlig med vad IAS 19 anger.

För att förpliktelserna och förvaltningstillgångarna skall kunna redovisas som förmånsbestämda 2005 eller senare krävs att de förutsättningar som anges under Bedömning är uppfyllda.

UPPLYSNINGAR

När en pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare redovisas i enlighet med punkt 29 i IAS 19, det vill säga som förmånsbestämd, skall varje företag lämna upplysningar om planen på samma sätt som för andra förmånsbestämda planer. När planen redovisas som avgiftsbestämd i enlighet med punkt 30 i IAS 19 skall i stället upplysningar lämnas om

- att planen är förmånsbestämd och skälet till varför det inte föreligger tillräcklig information för att redovisa planen som en förmånsbestämd plan
- storleken av årets kostnader för planen
- planens överskott (underskott), hur det beräknats samt eventuella konsekvenser för företaget
- planens överskott (underskott) beräknat enligt de regler som anges i IAS 19. Saknas information om detta skall detta anges liksom orsakerna därtill.

